

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.

ZWIĄZEK MIĘDZYGMINNY
CZYSTY REGION

ANALIZA
STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO
„CZYSTY REGION”
ZA 2023 R.

Analizę sporządził:

Dorota Stanek

Małgorzata Wojdyła

Zatwierdził:

Karina Kacperczyk

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

Podstawę opracowania „Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Międzygminnego „Czysty Region” za 2023 r. stanowią zapisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2024.399).

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ww. ustawy Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności: dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzana jest na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmując w szczególności (art. 9tb ust.1 ustawy):

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcenia oraz stosunek masy odpadów komunalnych, przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Analiza stanowi podsumowanie i uszeregowanie rekomendacji optymalizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wytwarzanymi na terenie Związku.

Zgodnie z art. 9tb ust. 2 ustawy analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy. Analiza podlega także publicznemu udostępnieniu na stronie BIP Związku (art. 9tb ust.3).

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

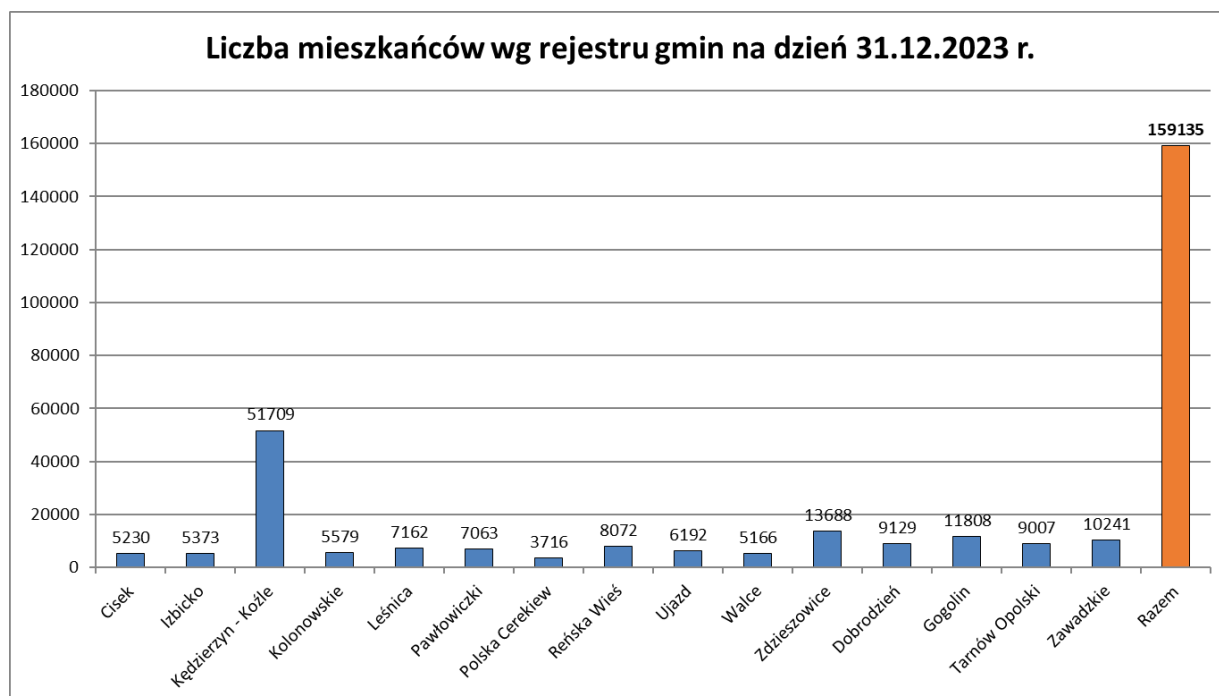
WSTĘP

Gminy należące do Związku Międzygminnego „Czysty Region” (Cisek, Izbicko, Kędzierzyn-Koźle, Kolonowskie, Leśnica, Pawłowiczki, Polska Cerekiew, Reńska Wieś, Ujazd, Walce, Zdzeszowice, Dobrodzień, Gogolin, Tarnów Opolski) leżą w województwie opolskim, na obszarze czterech powiatów, tj. kędzierzyńsko-kozielskiego (5 gmin), krapkowickiego (3 gminy), strzeleckiego (4 gminy), oleskiego (1 gmina) oraz opolskiego (1 gmina).

Od dnia 1 grudnia 2023. r. do Związku Międzygminnego Czysty Region przystąpiła gmina Zawadzkie, położona w północno-wschodniej części województwa opolskiego w powiecie strzeleckim. Tym samym systemem gospodarowania odpadami został objęty kolejny sektor.

Dla ułatwienia organizacji zintegrowanego systemu zarządzania gospodarką odpadami obszar Związku podzielony został na 15 sektorów, który wg rejestru gmin członkowskich na dzień 31.12.2023 r. zamieszkuje 159.135 osób, co stanowi 17% łącznej liczby mieszkańców województwa opolskiego.

Wykres 1. Liczba mieszkańców wg rejestru gmin członkowskich na dzień 31.12.2023 r.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

Rysunek 1. Położenie gmin członkowskich Związku Międzygminnego "Czysty Region".

Obszar Związku Międzygminnego „Czysty Region”

Związek Międzygminny „Czysty Region” został zarejestrowany w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji dnia 02.07.2008 r., a powołany został w celu realizacji następujących zadań:

- 1) odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych,
- 2) budowy zintegrowanego systemu zarządzania gospodarką odpadami poprzez:
 - budowę i modernizację istniejącej instalacji,
 - tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
 - informację i edukację o nowych zasadach gospodarki odpadami komunalnymi,
- 3) administrowania i inicjowania zmian w systemie zarządzania.

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.

Rysunek 2. Zadania prowadzone przez Związek Międzygminny "Czysty Region" dla gmin członkowskich.

Zadania prowadzone dla gmin członkowskich

- Pełna **administracyjna obsługa systemu**
 - Doposażenie właścicieli nieruchomości w **pojemniki i worki** do selektywnego zbierania odpadów (nie dotyczy zbiórki popiołu)
- **Odbiór i zagospodarowanie** odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych
 - **MPSZOK** (tymczasowo) i zbiórki akcyjne
 - **Budowa i utrzymanie PSZOK** dla każdej gminy
- **Kontrola** jakości usług operatora i segregacji odpadów przez właścicieli nieruchomości
- **Modernizacja Instalacji Komunalnej** jako centrum przetwarzania odpadów (od 2017-2022r.)
- **Ustawiczna i kompleksowa edukacja ekologiczna** (warsztaty, konkursy, ulotki, kampanie medialne, akcje)

SPÓŁKA Z UDZIAŁEM ZWIĄZKU:
Czysty Region Sp. z o.o.
Transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych

W celu realizacji zadań powołane zostało Biuro Związku, które na podstawie przyjętych przez Zgromadzenie uchwał realizuje cele strategiczne i operacyjne Związku. Ustawicznie prowadzone są analizy stanu wspólnego gospodarowania odpadami w gminach i na bieżąco wprowadzane są zmiany w systemie zintegrowanego zarządzania i gospodarowania odpadami.

W celu wyboru wykonawcy odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych Związek stosuje przepisy art. 6d Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Właściwe prowadzenie przez Biuro Związku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w roku 2023 pozwoliło na podpisanie stabilnych umów na realizację zadań odbioru i zagospodarowania odpadów. Prawie cały strumień odpadów z terenu Związku skierowano do zagospodarowania w instalacji komunalnej w Kędzierzynie-Koźlu, z wyłączeniem jedynie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne takich jak: przeterminowane leki, inne

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

odpady niż medyczne, chemikalia, baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opony (miejsca zagospodarowania wskazane w umowach z wykonawcami).

Mając na uwadze regulacje prawne możliwe jest powierzenie wykonywania zadania odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych własnej spółce Czysty Region Spółka z o.o. ponieważ spełnione są wszystkie wymagane w ustawie o prawie zamówień publicznych warunki (art. 214 ust. 1 pkt 11):

1. Związek Międzygminny „Czysty Region”, jako jedyny wspólnik, sprawuje nad Spółką Czysty Region Spółka z o.o. kontrolę, odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej Spółki,
2. Ponad 90% działalności spółki Czysty Region Spółka z o.o. dotyczy wykonywania zadań powierzonych przez Związek Międzygminny Czysty Region.
3. W spółce Czysty Region Spółka z o.o. nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego.

Za przekazaniem zadania odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych spółce Czysty Region Spółka z o.o. przemawia jego doświadczenie w wykonywaniu wspomnianych zadań, sprawdzona kadra fachowców zatrudnionych w jednostce oraz doskonała znajomość lokalnego rynku gospodarki odpadami.

Wykaz umów zawartych oraz realizowanych w roku 2023.

1. Postępowania na odbiór odpadów w oparciu o zamówienie z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust.1 pkt 11 ustawy pzp (in-house) - Wykonawca usługi: Czysty Region Spółka z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu; 47-230 Kędzierzyn-Koźle, ul. Naftowa 7:
 - 1) Zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości z terenu Związku Międzygminnego „Czysty Region”.
 - 2) Odbiór odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Związku Międzygminnego „Czysty Region” w obrębie: sektora nr 3 – Kędzierzyn-Koźle, sektora nr 8 – Polska Cerekiew, sektora nr 7 – Pawłowiczki, sektora nr 5 – Kolonowskie, sektora nr 11 – Walce, sektora nr 10 – Ujazd, sektora nr 9 – Reńska Wieś, sektora nr 12 – Zdieszowice, sektora nr 13 – Dobrodzień, sektora nr 14 – Gogolin, sektora nr 15 – Tarnów Opolski. W przypadku gminy Zawadzkie

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

umowa zawarta została w roku 2023 i obowiązuje od 1.12.2023 r. do 31.12.2024 r., obejmuje nieruchomości zamieszkałe oraz PSZOK.

- 3) Odbiór odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości z terenu Związku Międzygminnego „Czysty Region” składowanych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w obrębie: Sektora Nr 13 – Dobrodzień, Sektora Nr 14 – Gogolin, Sektora Nr 5 – Kolonowskie, Sektora Nr 9 – Reńska Wieś, Sektora Nr 15 – Tarnów Opolski, Sektora Nr 11 – Walce, Sektora Nr 12 – Zdieszowice, Sektora Nr 9 – Reńska Wieś, Sektora Nr 7 – Pawłowiczki, Sektora Nr 10 – Ujazd.
2. Postępowania na odbiór odpadów w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art. 132 ustawy pzp - Wykonawca usługi: Czysty Region Spółka z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu; 47-230 Kędzierzyn-Koźle, ul. Naftowa 7 - Odbiór odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych z terenu Związku Międzygminnego „Czysty Region” w obrębie: Sektora nr 3 – Kędzierzyn-Koźle, Sektora nr 5 – Kolonowskie, Sektora nr 7 – Pawłowiczki, Sektora nr 8 – Polska Cerekiew, Sektora nr 9 – Reńska Wieś, Sektora nr 10 – Ujazd, Sektora nr 11 – Walce, Sektora nr 12 – Zdieszowice, Sektora nr 13 – Dobrodzień, Sektora nr 15 – Tarnów Opolski.
3. Postępowania na odbiór odpadów w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art. 132 ustawy pzp - Wykonawca usługi: Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach z siedzibą w Konopiskach Korzonek 98,42-274 Konopiska - Odbiór odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości z terenu Związku Międzygminnego „Czysty Region” w obrębie:
 - Sektora nr 1 – Cisek,
 - Sektora nr 2 – Izbicko,
 - Sektora nr 6 – Leśnica.

Dla spójności zintegrowanego systemu gospodarki odpadami został wprowadzony Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Międzygminnego „Czysty Region” w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

I. MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH, BIOODPADÓW STANOWIĄCYCH ODPADY KOMUNALNE ORAZ PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I POZOSTAŁOŚCI Z PROCESU MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH.

W dniu 6 września 2019 r. weszły w życie zapisy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw na mocy, których zniesiono regionalizację w odpadach komunalnych, tzn. zlikwidowano podział na Regiony Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK). Tym samym zlikwidowano zakaz przetwarzania wybranych odpadów poza granicami wspomnianych regionów. Z kolei Regionalne Instalacje do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) zostały zastąpione przez Instalacje Komunalne (IK). Z uwagi na brak regionów zostały zniesione również instalacje zastępcze.

Od 6 września 2019 r. bioodpady, niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania i z procesów mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych mogą być przewożone do Instalacji Komunalnych (IK) położonych na obszarze całego kraju.

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odbierane z nieruchomości położonych na terenie Związku, dostarczane były do Instalacji Przetwarzania Odpadów, (IK), której Zarządzającym jest Czysty Region Sp. z o.o., ul. Naftowa 7, 47-230 Kędzierzyn-Koźle.

Moc przerobowa Instalacji Komunalnej do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych była wystarczająca do zagospodarowania całego strumienia odpadów powstających na terenie Związku. Łączna ilość odpadów przekazanych w 2023 roku do regionalnej instalacji wyniosła 53.280,93Mg, z czego niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych 20.877,30Mg.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

Tabela 1. Informacja o masie i sposobie zagospodarowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w 2023 r. – na podstawie zawartych umów.

Nazwa i adres instalacji	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP) Ul. Naftowa 7 47-230 Kędzierzyn-Koźle Zarządzający: Czysty Region Sp. z o.o., ul. Naftowa 7, 47-230 Kędzierzyn-Koźle	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20.877,30 <i>z czego powstało:</i>	R12 <i>z czego powstało:</i>
			9039,61	D5 - 190599
			5839,3	R12-191204
			546,72	R4-191202

2. Możliwości przetwarzania odpadów zielonych o kodzie 20 02 01

Odpady zielone selektywnie zebrane zgodnie z zapisami Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gmin członkowskich Związku, są odbierane z nieruchomości lub mogą być dostarczane przez mieszkańców nieodpłatnie do stacjonarnych lub mobilnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Łączna ilość odpadów zielonych przekazanych w roku 2023 do instalacji kompostowania wyniosła 12.985,68 Mg.

Cały strumień odpadów o kodzie 200201 przekazany został do Kompostowni w Kędzierzynie-Koźlu zarządzanej przez Czysty Region Sp. z o.o., w której został wytworzony organiczny środek poprawiający właściwości gleby pn. „Koziołek” (decyzja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2019 r.). Powstaje on w wyniku procesu kompostowania odpadów biodegradowalnych. Proces ten polega na wykorzystaniu technologii

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

napowietrzania, nawadniania oraz podgrzewania w szczelnie zamkniętych komorach bioodpadów.

Po zakończeniu procesu kompostowania, wytworzony produkt poddaje się obróbce mechanicznej (nawóz trafia na sito, gdzie jest przesiewany), co gwarantuje uzyskanie produktu o możliwie najlepszych parametrach i jakości. „Koziołek” może być stosowany na wszystkich glebach w uprawach polowych, w uprawie roślin ozdobnych, drzew, krzewów oraz kwiatów, warzyw, jak również przy zakładaniu trawników. Szczególnie przydatny jest do stosowania na glebach o małej zawartości substancji organicznej i na gruntach zdegradowanych.

Tabela 2. Informacja o masie odebranych odpadów ulegających biodegradacji oraz sposobie ich zagospodarowania w 2023 roku.

Nazwa	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów [Mg]	Sposób zagospodarowania
Kompostownia zarządzana przez Czysty Region Sp. z o.o. ul. Naftowa 7 47-230 Kędzierzyn-Koźle	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	12.985,68	R3

Na podstawie danych otrzymanych od instalacji komunalnej Czysty Region Sp. z o.o. do której skierowano cały strumień niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne, nie przeznaczono do składowania pozostałości z sortowania (kod 19 12 12).

II. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI.

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w 2023 roku dotyczyły w dużej mierze zorganizowaniu i wybudowaniu Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w poszczególnych gminach członkowskich. Punkty te zapewniają wszystkim mieszkańcom równy dostęp do miejsca, w którym mogą bezpłatnie oddać odpady zbierane w sposób selektywny m.in.: bioodpady, odpady budowlane i remontowe, wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opony oraz odpady niebezpieczne.

Na terenie Związku Międzygminnego „Czysty Region” do końca 2022 roku funkcjonowało sześć Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanych na terenach gmin członkowskich. W roku 2023 r. swoją działalność na terenie gmin zrzeszonych w Związku Międzygminnym „Czysty Region” rozpoczęło pięć Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych:

- dla mieszkańców gminy Tarnów Opolski
- dla mieszkańców gminy Reńska Wieś
- dla mieszkańców gminy Izbicko
- dla mieszkańców gminy Pawłowiczki
- dla mieszkańców gminy Ujazd

PSZOK Tarnów Opolski rozpoczął funkcjonowanie w lutym 2023 r. Powstał dzięki dofinansowaniu pozyskanemu przez Urząd Gminy Tarnów Opolski w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Z racji tego, że Gmina Tarnów Opolski przystąpiła do Związku w kwietniu 2022 r. Związek został operatorem powstałego PSZOK.

PSZOK Reńska Wieś rozpoczął działalność w kwietniu 2023 roku. Inwestycja została zrealizowana w ramach projektu „Budowa PSZOK na terenie gmin Kolonowskie oraz Reńska Wieś zrzeszonych w Związku Międzygminnym Czysty Region” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Wartość inwestycji wyniosła 1.563.660,20 zł.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

PSZOK Izbicko rozpoczął działalność w sierpniu 2023 r. Inwestycja została zrealizowana w ramach projektu „Budowa PSZOK na terenie gminy Izbicko zrzeszonej w Związku Międzygminnym Czysty Region” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Wartość inwestycji wyniosła 1.696.717,59 zł.

PSZOK Pawłowiczki rozpoczął działalność w sierpniu 2023 r. Inwestycja została zrealizowana w ramach projektu „Budowa PSZOK na terenie gminy Pawłowiczki zrzeszonej w Związku Międzygminnym Czysty Region” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Wartość inwestycji wyniosła 1.517.827,61 zł.

PSZOK Ujazd rozpoczął działalność we wrześniu 2023 r. Inwestycja została zrealizowana w ramach projektu „Budowa PSZOK na terenie gminy Ujazd zrzeszonej w Związku Międzygminnym Czysty Region” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Wartość inwestycji wyniosła 1.968.962,51 zł.

W perspektywie roku 2024 na terenie Związku uruchomiony zostanie kolejny PSZOK - na terenie gminy Zawadzkie. PSZOK powstanie dzięki dofinansowaniu pozyskanemu przez gminę Zawadzkie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Z uwagi na przystąpienie Gminy do Związku z dniem 1 grudnia 2023 r., po zawarciu stosownego porozumienia z gminą, Związek uruchomi PSZOK dla mieszkańców.

W 2023 roku mieszkańcy dziewięciu gmin oddali na PSZOK-ach ponad 2000 Mg odpadów. Najwięcej odpadów przyjęto w miesiącu maju - ponad 238 Mg, najmniej w grudniu - ponad 120 Mg. Najwięcej odpadów oddawanych jest przez mieszkańców Zdieszowic, tu PSZOK w 2023 roku przyjął ponad 464 Mg, w Gogolinie zarejestrowano ponad 430 Mg, najmniej w Dobrodzieniu 124 Mg. Zmieszane odpady z betonu i gruzu ceglanego, odpady ulegające biodegradacji oraz odpady wielkogabarytowe to frakcje, które najczęściej są oddawane przez mieszkańców wszystkich gmin. Ze względu na rozpowszechnienie wśród mieszkańców gminnych miejscowości informacji o PSZOK-ach notuje się większe zainteresowanie pozbywaniem się odpadów poprzez Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, co generuje znaczny wzrost przyjmowanych tam odpadów. W 2025 roku PSZOK-i zobligowane będą do przyjmowania tekstyliów i odzieży, co dodatkowo zwiększy popyt i ilości odpadów przekazywanych do zagospodarowania. Zauważyć należy, że PSZOK-i stanowią jeden z elementów edukacji wśród mieszkańców. Dzięki tablicom informacyjno-edukacyjnym

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

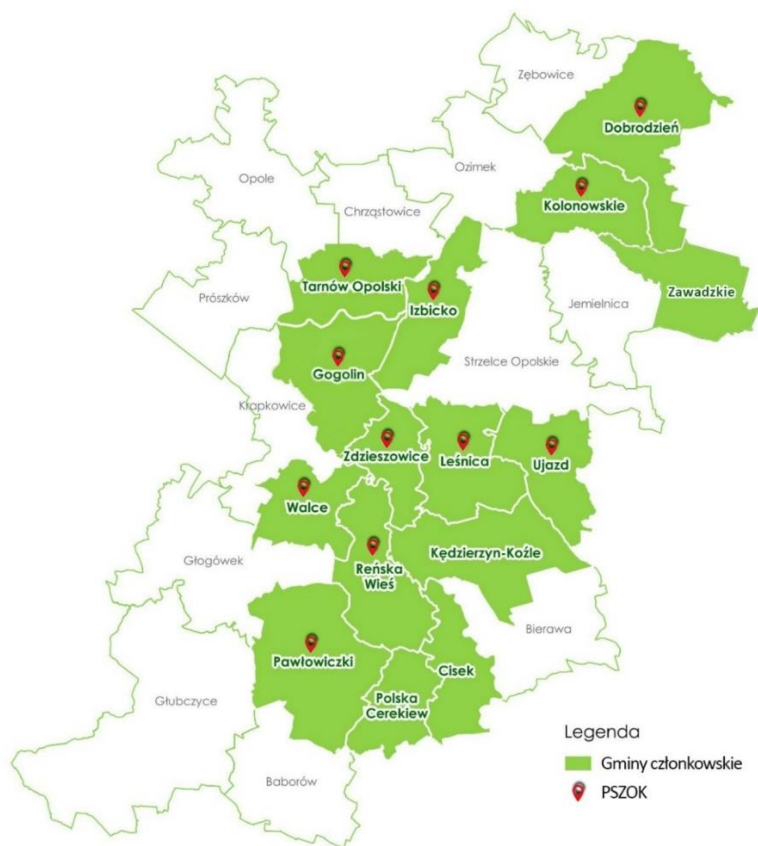
znajdujących się na PSZOK-ach oraz zajęciom edukacyjnym prowadzonym na PSZOK-ach dla dzieci i młodzieży, podnosi się świadomość mieszkańców w temacie selektywnej zbiórki odpadów, troski o środowisko i najbliższą okolicę.

W grudniu 2023 r. Związek Międzygminny złożył wniosek "Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Bema" w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie FENX.01.04. Wartość zadania opiewa na kwotę 2.900.000 zł.

W najbliższych latach Związek planuje ubiegać się o dofinansowanie na budowę trzech PSZOK na terenie Kędzierzyna-Koźła (przy ul. Bema, ul. Pokucie oraz ul. Naftowej) a także na terenie gminy Cisek i gminy Polska Cerekiew. Ze względu na częste dewastacje i kradzieże rozważa się również budowę nowego PSZOK na terenie Gminy Gogolin, w miejscu pozostającym pod większą kontrolą.

Rysunek 3. Mapa Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Związku.

Obszar Związku Międzygminnego „Czysty Region”

1:400 000

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

W gminach w których nie został utworzony stacjonarny PSZOK organizowany jest mobilny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (MPSZOK). Informacja o terminie i lokalizacji MPSZOK znajduje się na harmonogramach odbioru odpadów zamieszczonych na stronie Związku.

MPSZOK to punkt, w którym mieszkańcy gmin należących do Związku mogą w ramach comiesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oddać wytwarzane, selektywnie zebrane odpady komunalne. MPSZOK-i organizowane są w ustalonym miejscu według harmonogramu wywozu odpadów komunalnych i organizowane są przez operatorów odbierających odpady komunalne pochodzące z nieruchomości zamieszkałych.

MPSZOK-i zapewniają nieodpłatny odbiór odpadów komunalnych zebranych selektywnie przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie sektora w zakresie:

- odpady surowcowe,
- szkło opakowaniowe,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym zielone,
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe (300 kg na mieszkańca/rok),
- zużyte opony.

Ponadto z myślą o potrzebach mieszkańców Związek stworzył możliwość bezpłatnego oddania odpadów zebranych selektywnie (poza zbiórkami akcyjnymi oraz w ramach MPSZOK) bezpośrednio do Instalacji Komunalnej przy ul. Naftowej 7 w Kędzierzynie-Koźlu.

Warunkiem przyjęcia odpadów jest dostarczenie ich w sposób posegregowany oraz okazanie dowodu osobistego i dowodu uiszczenia bieżącej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Dodatkowo każdy mieszkaniec gminy, jeśli nie miał możliwości samodzielnego wywiezienia odpadów do MPSZOK, miał alternatywne rozwiązanie polegające na zamówieniu

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

usługi dodatkowej w Związku (na podstawie uchwały nr LXXIV/18/2020 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Czysty Region” z dnia 20 października 2020 r. w sprawie określenia rodzajów dodatkowych usług świadczonych przez Związek Międzygminny „Czysty Region” w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania odpadów oraz wysokości cen za te usługi). Standardowa w skali Związku segregacja „u źródła” w połączeniu z działalnością PSZOK poprawia jakość strumienia odpadów dostarczanego do Instalacji Komunalnej, co przełoży się pozytywnie na koszty oraz osiągnięte poziomy recyklingu surowcowego.

W 2023 roku Związek Międzygminny realizował działania wynikające z pozyskanego dofinansowania w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład „Zintegrowany system informatyczny do zarządzania gospodarką odpadami w Związku Międzygminnym „Czysty Region”.

Celem Systemu jest usprawnienie obsługi mieszkańców Związku poprzez integrację narzędzi służących działaniom realizowanym przez ZMCR w stosunku do mieszkańców, właścicieli nieruchomości, Gmin, instalacji komunalnej, firm wykonawczych realizujących odpowiednie usługi odbioru i transportu odpadów komunalnych, zagospodarowania tych odpadów, nadzorowania przestrzegania przepisów prawa, edukacji, informacji dla mieszkańców, przyjmowania skarg, wniosków i reklamacji oraz danych o odpadach rejestrowanych i przetwarzanych w ramach działania Związku Międzygminnego „Czysty Region”. W ramach wniosku zainstalowano system monitoringu i identyfikacji pojemników na śmieciarkach wraz z otagowaniem pojemników na odpady. Wniosek opiewał na kwotę 3.475.000,00 zł. Wkład własny wnioskodawcy na realizację inwestycji stanowi nie mniej niż 10% wartości zadania, co dla wnioskowanej kwoty wyniosło 347.500,00 zł.

1 grudnia 2023 roku Związek Międzygminny „Czysty Region” uruchomił Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta eBOK. Zalety i funkcjonalności nowego systemu zaprezentowane zostały 21 listopada podczas konferencji, w której uczestniczyli pracownicy samorządowi, zarządcy nieruchomości, media oraz wykonawca systemu informatycznego.

Dzięki nowej platformie właściciele i zarządzający nieruchomościami mogą 7 dni w tygodniu, sprawdzić informacje dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi. Logowanie do systemu umożliwia złożenie lub zaktualizowanie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, sprawdzenie informacji o opłatach i stanie swojego

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

konta związanego z odpadami, złożenie reklamacji czy zamówienia usługi dodatkowej. Korzystać z eBOK można przez całą dobę, w dowolnym czasie, na każdym urządzeniu, które ma dostęp do Internetu. Zagwarantowane jest przy tym całkowite bezpieczeństwo danych użytkownika. eBOK daje możliwość załatwienia wielu spraw dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi bez kolejki. Zarządcy nieruchomości wielorodzinnych lub niezamieszkałych mogą logować się do eBOK po uzyskaniu od biura Związku indywidualnego loginu i hasła, natomiast właściciele domów jednorodzinnych zalogują się przez profil zaufany, klikając na ikonkę przeznaczoną do logowania dla mieszkańca.

W 2023 r. Związek wdrożył platformę edukacyjno-informacyjną, w ramach której powstał nowy serwis www.czystyregion.pl oraz aplikację mobilną zawierającą m.in. harmonogramy, wyszukiwarkę odpadów, informacje o PSZOK oraz gry edukacyjne.

Aplikacja jest realizowana w ramach projektu pn. „Kompleksowa kampania edukacyjna i informacyjna Związku Międzygminnego „Czysty Region” w zakresie gospodarowania odpadami, pod nazwą: „Odpady jako cenny surowiec”, dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Projektu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

W zakresie potrzeb inwestycyjnych dotyczących przetwarzania odpadów komunalnych planuje się następujące inwestycje: modernizację kompostowni, rozbudowę instalacji odgazowania II kwatery, przedłużenie taśmociągu do segregacji PET, modernizację przepompowni obok kwatery II, rekultywację II kwatery oraz budowę III kwatery składowiska odpadów. Rozbudowa Instalacji Komunalnej jest elementem zamykającym kompleksowy system, co powinno doprowadzić gospodarkę odpadami na terenie Związku do pełnej zgodności z przepisami prawa krajowego oraz Dyrektyw unijnych i zaleceń Komisji Europejskiej w zakresie tworzenia gospodarki o obiegu zamkniętym.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r.**

**III. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM,
RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW
KOMUNALNYCH W PODZIALE NA WPLYWY, WYDATKI
I NADWYŻKI Z OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI
KOMUNALNYMI.**

Największym kosztem systemu gospodarowania odpadami jest koszt będący wynikiem procedury przetargowej na odbieranie i zagospodarowanie odpadów:

a. odbioru odpadów komunalnych świadczone były przez następujące firmy:

- Czysty Region Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie - Koźlu - sektor 3 Kędzierzyn-Koźle; sektor 9- Reńska Wieś; sektor 12- gmina Zdieszowice, sektor 5- gmina Kolonowskie, sektor 7- Pawłowiczki, sektor 8- gmina Polska Cerekiew, sektor 10- gmina Ujazd, sektor 13- gmina Dobrodzień, sektor 14 – gmina Gogolin, sektor 11 – gmina Walce, sektor 15 – gmina Tarnów Opolski oraz od grudnia 2023 r. sektor 16 - gmina Zawadzkie

- Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach- sektor 2- gmina Izbicko, sektor 1- gmina Cisek, sektor 6- Leśnica;

b. zagospodarowanie odpadów z 15 gmin członkowskich (Kędzierzyn-Koźle, Reńska Wieś, Kolonowskie, Walce, Izbicko, Pawłowiczki, Zdieszowice, Cisek, Leśnica, Ujazd, Polska Cerekiew, Dobrodzień, Gogolin, Tarnów Opolski, Zawadzkie) świadczyła firma Czysty Region Sp. z o.o.

Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2023 poz. 1469) informujemy o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów (Tabela 3).

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

Tabela 3. Informacja za 2023 r. o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi Związku Międzygminnego „Czysty Region” z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu do sprawozdania z wykonania planu finansowego Związku Międzygminnego „Czysty Region” za 2023 rok.

Lp.	Wyszczególnienie:	Kwota:	Uwagi:
1.	Wysokość zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	48.633.535,64	-
2.	Wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów.	60.673.236,18	-
- w tym:			
2.1.	Koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.	42.873.459,79	-
2.2.	Koszty tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	6.783.959,43	-
2.3.	Koszty utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.	794.246,80	Kwota ta dotyczy utrzymania stacjonarnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych prowadzonych przez ZM „Czysty Region”. Wydatki ponoszone przez ZM „Czysty Region” na utrzymanie mobilnych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych są zawarte w kwocie z poz. 2.1. ponieważ przeprowadzane przez ZM „Czysty Region” zamówienia publiczne na usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zawierają w cenie usługi odbioru i transportu każdej tony tych odpadów również wynagrodzenie Wykonawcy za

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

			utrzymanie tych punktów. W związku z powyższym nie jest możliwe wyszczególnienie tej kwoty.
2.4.	Koszty obsługi administracyjnej tego systemu.	8.656.572,09	-
2.5.	Koszty edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.	1.564.998,07	-
2.6.	Koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.	Koszty zawarte są w kwocie z poz. 2.1.	Przeprowadzane przez ZM „Czysty Region” zamówienia publiczne na usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zawierają w cenie usługi odbioru i transportu każdej tony tych odpadów również wynagrodzenie Wykonawcy za wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. W związku z powyższym nie jest możliwe wyszczególnienie tej kwoty.
2.7.	Koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.	0,00	ZM „Czysty Region” nie posiada i nie utrzymuje punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.
2.8.	Koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.	nie dotyczy	ZM „Czysty Region” zgodnie ze Statutem Związku nie ma w swoich kompetencjach usuwania odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

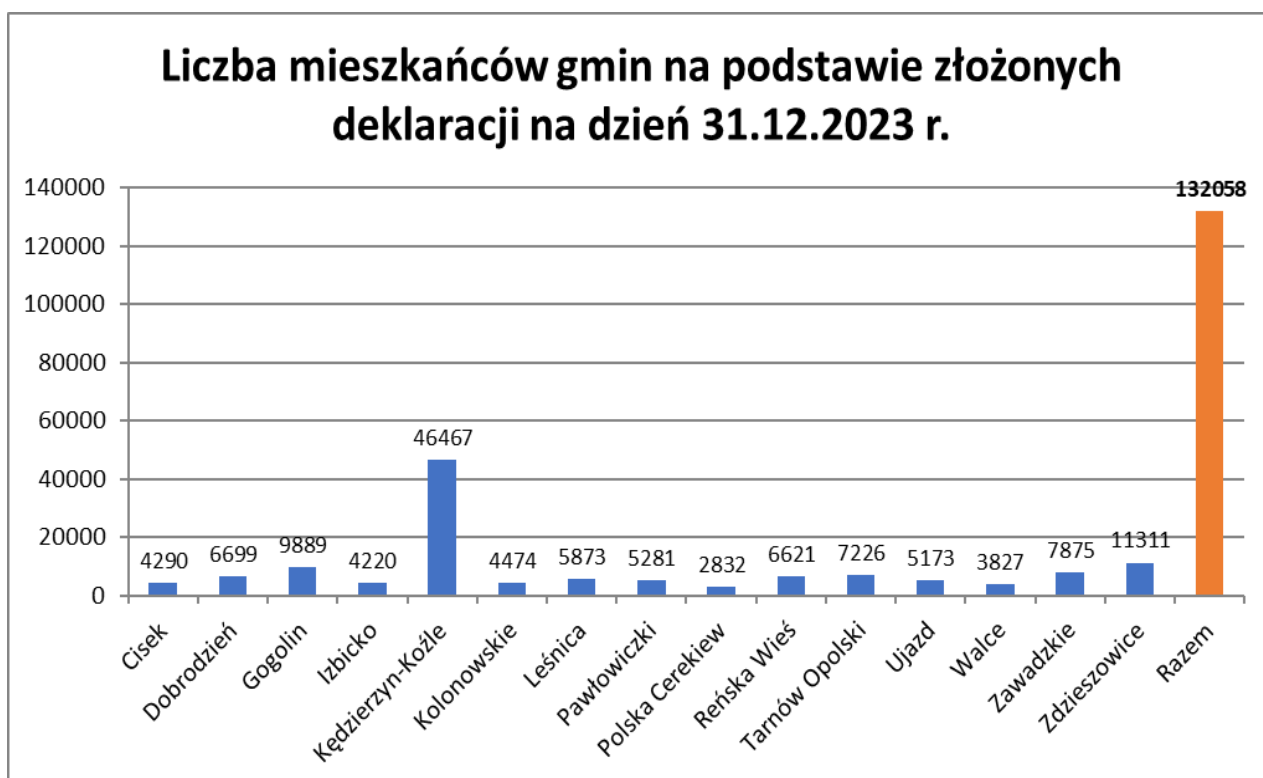
			w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.
2.9.	Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2a, 2aa i 2b, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.	0,00	W 2022 r. ZM „Czysty Region” wykorzystał wszystkie środki pochodzące z pobranej opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r

**IV. ZESTAWIENIE MIESZKAŃCÓW W GMINACH CZŁONKOWSKICH
ZWIĄZKU (STAN NA DZIEŃ 31.12.2023R.)**

Poniższy rysunek przedstawia liczbę mieszkańców z podziałem na poszczególne gminy zgodnie ze złożonymi deklaracjami.

Wykres 2. Liczba mieszkańców gmin na podstawie złożonych deklaracji na dzień 31.12.2023r.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

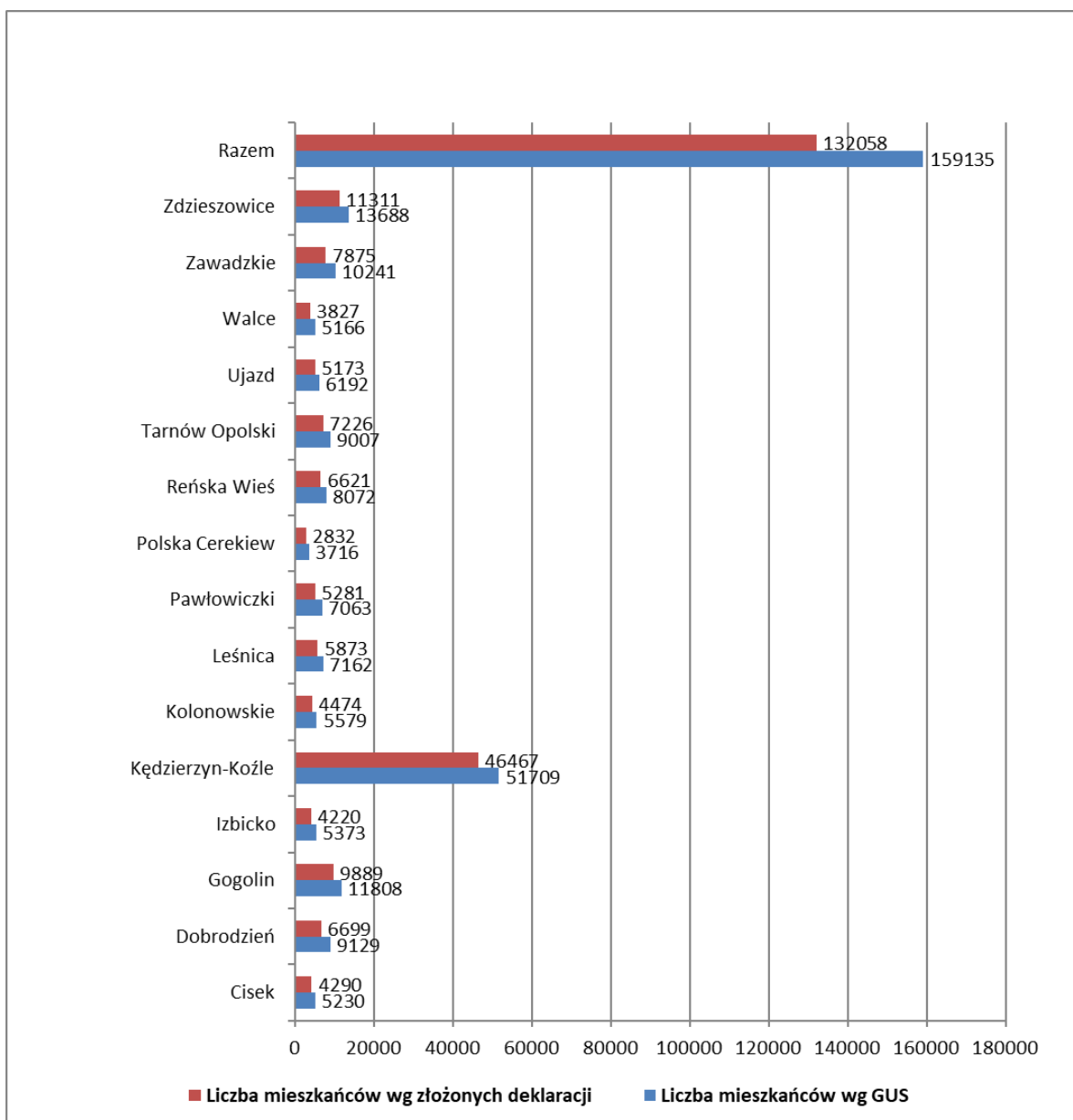
Tabela 4. Liczba nieruchomości wynikająca z aktualnych deklaracji na terenie Związku Międzygminnego „Czysty Region” - stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Gmina	Nieruchomości zamieszkałe			Nieruchomości niezamieszkałe	Suma całkowita
		jednorodzinna	wielorodzinna	Suma zamieszkałe		
1.	Cisek	1449	2	1451	11	1462
2.	Dobrodzień	2026	43	2069	24	2093
3.	Gogolin	2771	69	2840	31	2871
4.	Izbicko	1362	6	1368	14	1382
5.	Kędzierzyn-Koźle	5305	923	6228	103	6331
6.	Kolonowskie	1432	28	1460	19	1479
7.	Leśnica	1760	22	1782	18	1800
8.	Pawłowiczki	1671	27	1698	15	1713
9.	Polska Cerekiew	985	8	993	14	1007
10.	Reńska Wieś	2304	11	2315	26	2341
11.	Tarnów Op.	2143	20	2163	25	2188
12.	Ujazd	1576	11	1587	28	1615
13.	Walce	1278	8	1286	30	1316
14.	Zawadzkie	1724	79	1803	0	1803
15.	Zdzieszowice	2265	59	2324	27	2351
Suma		30051	1316	31367	385	31752

Na wykresie nr 3 zestawiono liczbę mieszkańców gmin Związku zgodnie z danymi pozyskanymi z rejestru gmin członkowskich (stan na 31.12.2023 r.) z liczbą mieszkańców wynikającą ze złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (stan na 31.12.2023 r.).

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

Wykres 3. Liczba mieszkańców na podstawie danych pozyskanych z rejestru gmin członkowskich (stan na 31.12.2023 r.) oraz liczba mieszkańców na podstawie złożonych deklaracji (stan na 31.12.2023 r.).

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

Wykres 4. Zestawienie procentowe ilości złożonych deklaracji w stosunku do liczby ludności wg rejestru gmin.

Porównanie ilości osób zamieszkujących obszar Związku Międzygminnego „Czysty Region” na podstawie danych pozyskanych z gmin członkowskich (stan na 31.12.2023 r.) oraz złożonych deklaracji do 31.12.2023 r. wskazuje na fakt, iż nie wszyscy złożyli deklarację za gospodarowanie odpadami, nie wywiązując się ze swoich obowiązków, w zakresie kryteriów wskazanych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Należy dodać, że na różnicę pomiędzy liczbą mieszkańców wg deklaracji a liczbą mieszkańców wg rejestru gmin, wpływa też emigracja mieszkańców za granicę państwa i migracja do dużych miast.

Wskaźnik procentowy na podstawie złożonych deklaracji do Związku kształtuje się na poziomie między 73-89%, co wskazuje, że konieczne jest dalsze prowadzenie działań mających na celu uszczelnienie systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

**V. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY ZOSTALI OBJĘCI
KONTROLĄ I ZMIANAMI W DEKLARACJI O WYSOKOŚCI OPŁATY ZA
GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI.**

Związek prowadzi systematyczną weryfikację właścicieli nieruchomości zobowiązanych do uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zastosowane działania to m.in.:

- Dokonywanie sprawdzenia danych zawartych w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, pod względem zgodności z danymi pozyskanymi z Rejestrów Państwowych.
- Dokonywanie sprawdzenia nieruchomości, pod względem obowiązku złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wykorzystując dane uzyskane podczas czynności kontrolnych.
- Dokonywanie czynności sprawdzających poprawność prowadzonej zbiórki przez właścicieli nieruchomości.

Efekt zastosowanych powyżej działań to:

1. Zostało przyjętych w Biurze Związku 11.383 szt. deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
2. Przeprowadzono 1464 postępowania wyjaśniające z zakresu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
3. Wydano 208 decyzji administracyjnych z zakresu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:
 - decyzje określające wymiar opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 170,
 - decyzje wydawane na podst. art. 67a ustawy Ordynacja podatkowa, tj. odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowej, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej – 4,
 - decyzje określające wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ze względu na niedopełnienie przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych w wysokości podwyższonej -34 szt.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

4. Prowadzona była liczna korespondencja z podatnikami – 1701 szt.

Związek prowadzi działania zmierzające do windykacji należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wobec tych właścicieli nieruchomości, którzy nie regulują dobrowolnie zobowiązań:

- wysłano 7246 upomnień,
- przekazano 966 tytułów wykonawczych do właściwych organów egzekucyjnych

**VI. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI
UMOWY, O KTÓREJ MOWA W ART. 6 UST. 1 USTAWY O UTRZYMANIU
CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINACH, W IMIENIU KTÓRYCH GMINA
POWINNA PODJĄĆ DZIAŁANIA, O KTÓRYCH MOWA W ART.
6 UST. 6-12.**

W 2020 roku została podjęta uchwała Nr LXXIV/19/2020 Zgromadzenia Związku Międzygminnego "Czysty Region" z dnia 20 października 2020 r. w sprawie zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, położonych na obszarze gmin- członków Związku Międzygminnego „Czysty Region” oraz uchylenia uchwały Nr LII/63/16 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Czysty Region” z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu z dnia 6 czerwca 2016 r. w sprawie zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, położonych na obszarze gmin-członków Związku Międzygminnego „Czysty Region”.

Na mocy tej uchwały oraz regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Międzygminnego „Czysty Region” z dniem 1 stycznia 2021r. nieruchomości niezamieszkałe zostały wyłączone z systemu (wyjątek stanowią nieruchomości niezamieszkałe takie jak gminne jednostki organizacyjne, gminne spółki, przedszkola i szkoły podstawowe w rozumieniu Prawa oświatowego, żłobki i kluby dziecięce, które dobrowolnie mogą przystąpić do systemu realizowanego przez Związek).

Zgodnie z art.6 ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na Związku spoczywa obowiązek kontrolowania umów i dowodów uiszczenia opłat za te usługi.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

W związku z powyższym Związek w sposób ciągły podejmuje działania mające na celu uszczelnianie systemu gospodarowania pod kątem zawartych umów na odbiór odpadów komunalnych.

Pracownicy Związku przy współudziale Straży Miejskiej oraz samodzielnie prowadzą systematyczne kontrole podmiotów gospodarczych, które nie przekazały do Związku kopii wymaganych umów na odbiór odpadów.

W roku 2022 Związek pozyskał 3231 umów, a w roku 2023 stan pozyskanych umów wynosił 3917. W ciągu roku w wyniku przeprowadzanych kontroli pozyskano 686 umów.

Tabela 5. Liczba zawartych umów na odbiór odpadów w stosunku do liczby firm działających na terenie Związku.

Zestawienie zbiorcze podpisanych umów na odbiór odpadów komunalnych przez firmy działające na terenie ZM "Czysty Region"				
Lp.	GMINA	Liczba działających firm na terenie gminy	Liczba pozyskanych umów	% pozyskanych umów
1.	CISEK	150	126	84
2.	DOBRODZIĘ	615	414	67
3.	GOGOLIN	752	470	63
4.	IZBICKO	192	113	59
5.	K-KOŹLE	1619	1452	90
6.	KOLONOWSKIE	222	159	72
7.	LEŚNICA	148	98	66
8.	PAWŁOWICZKI	78	39	50
9.	POLSKA CEREKIEW	76	47	62
10.	REŃSKA WIEŚ	141	115	82
11.	TARNOW OPOLSKI	643	498	77
12.	UJAZD	107	59	55
13.	WALCE	56	46	82
14.	ZDZIESZOWICE	412	281	68
RAZEM:		5211	3917	75

Wraz z momentem przystąpienia do Związku Międzygminnego „Czysty Region” kolejnej gminy – Zawadzkie w grudniu 2023 r. wysłano 424 pisma informujące osoby prowadzące działalność gospodarczą o konieczności przedstawienia umów na odbiór odpadów

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

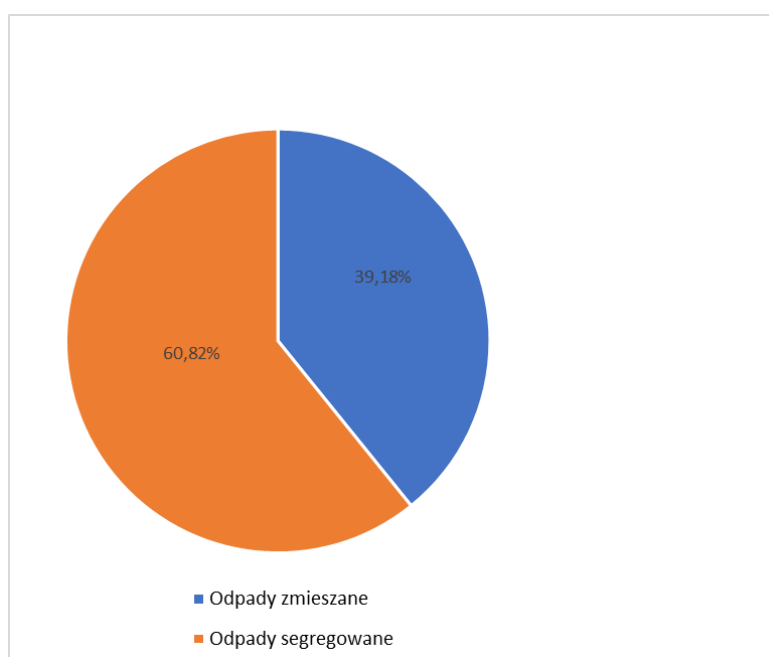
komunalnych. W wyniku przeprowadzonych działań otrzymano 150 umów na odbiór odpadów komunalnych.

Dzięki powyższym działaniom średnia ilość pozyskanych umów od przedsiębiorców na terenie Związku wzrosła z 66% do 75% w 2023 roku, a w Kędzierzynie-Koźlu z 86% do 90%.

**VII. ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE
ZWIĄZKU W 2023 ROKU.**

Łącznie na terenie Związku zostało odebrane 53.280,93 Mg odpadów komunalnych. Wykresy 5-9 zawierają informacje na temat odebranych/zebranych odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych oraz PSZOK.

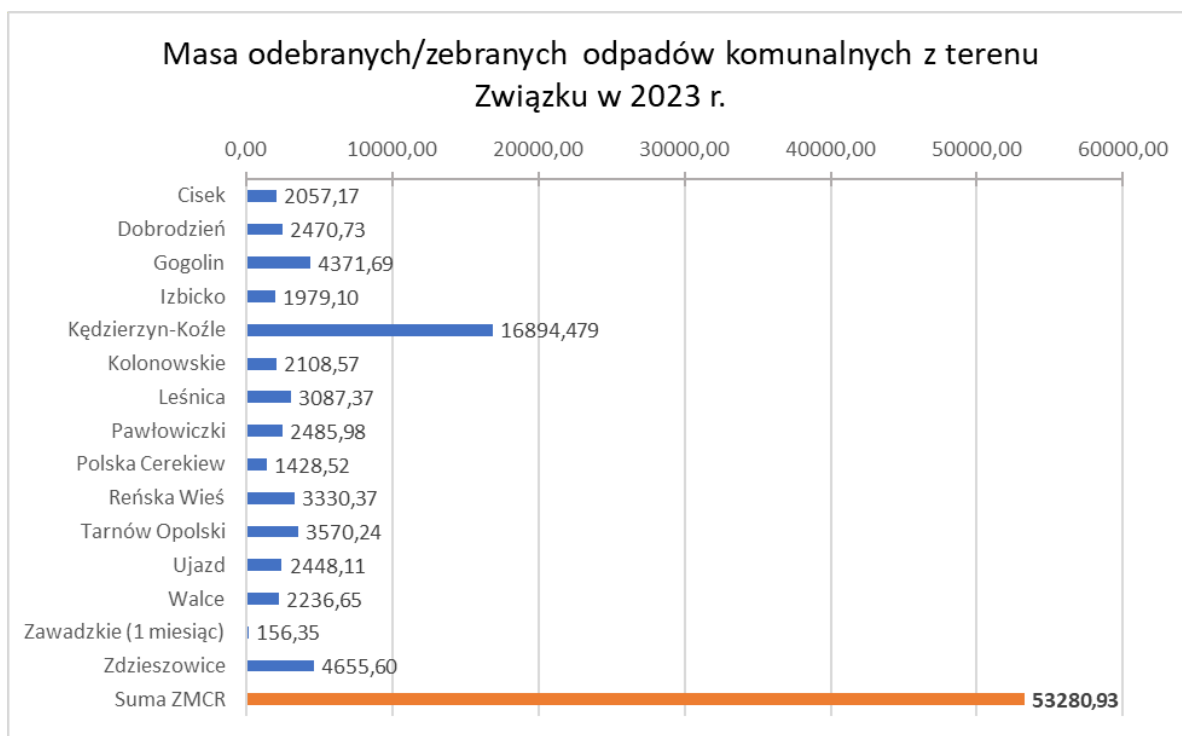
Wykres 5. Procentowy udział odpadów zmieszanych i segregowanych w ogólnej masie odpadów komunalnych za 2023 rok [%].

Udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie zbieranych odpadów uległ niewielkiej poprawie w stosunku do roku ubiegłego.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

Wykres 6. Masa odebranych odpadów komunalnych z terenu Związku w 2023 r.

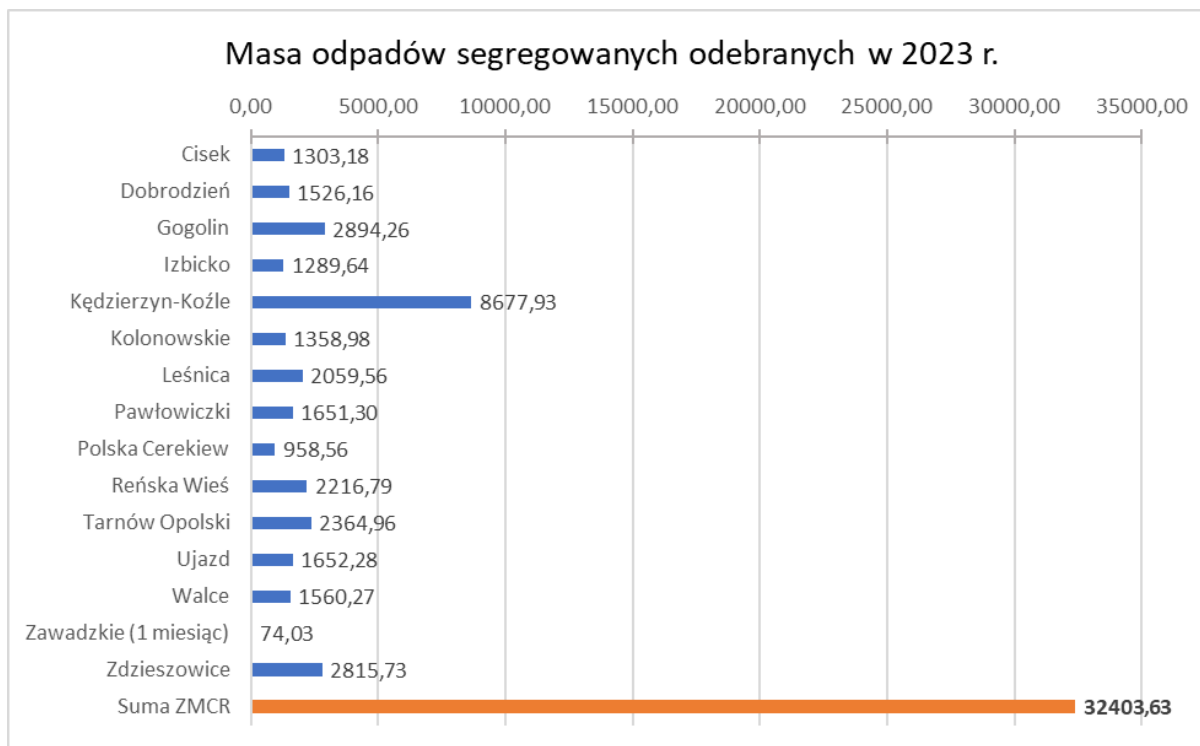

Wykres 7. Masa odebranych zmieszanych odpadów komunalnych [Mg] z terenu Związku w roku 2023.

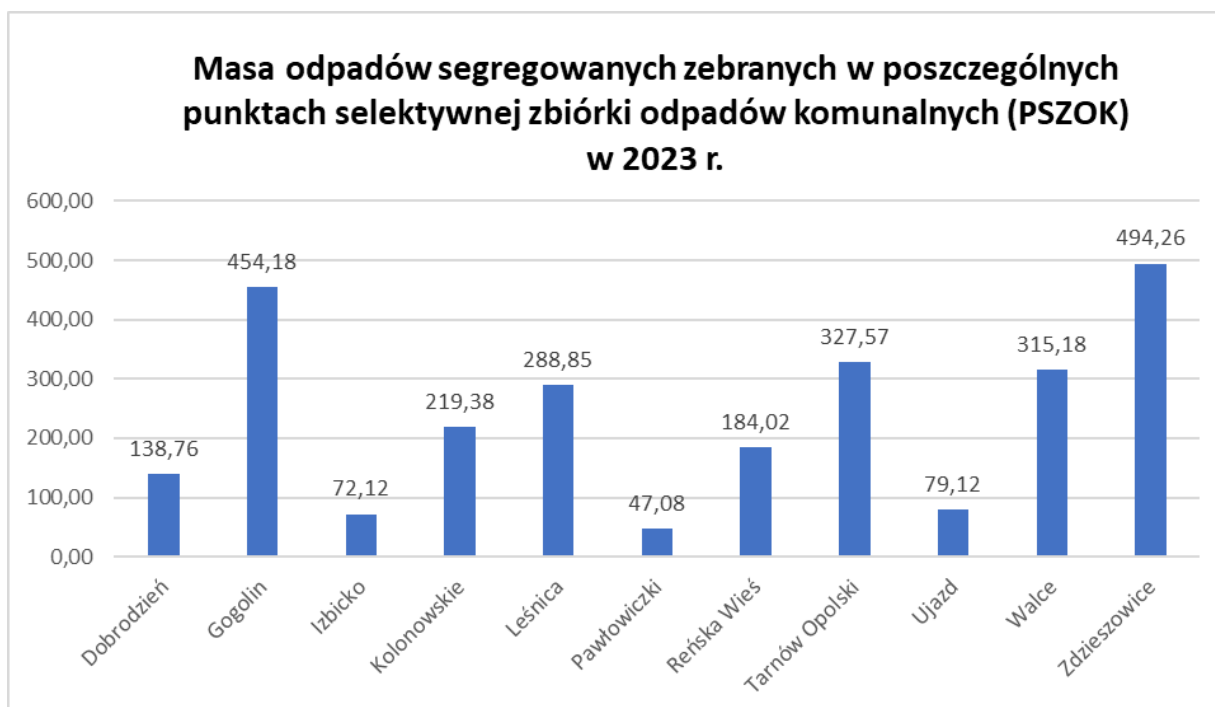

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

Wykres 8. Masa odebranych segregowanych odpadów komunalnych [Mg] z terenu Związku w 2023 r.

Wykres 9. Masa odpadów segregowanych zebranych w PSZOK w 2023 r.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

Wykres 10. Stosunek procentowy ilości odpadów segregowanych w poszczególnych gminach Związku do ilości odpadów odebranych/zebranych ogółem.

W roku 2023 selektywnie zbierane odpady stanowiły 60,82% ogółu odebranych w ramach systemu odpadów komunalnych. Procentowy udział odpadów selektywnie zebranych stopniowo wzrasta (o 1,1 % w stosunku do roku ubiegłego), co świadczyć może o stabilizacji systemu w tym zakresie oraz stopniowym wykształcaniu się nawyku segregacji wśród mieszkańców.

Wykres 11. Wskaźnik nagromadzenia odpadów na 1 mieszkańca gminy wyliczony na podstawie liczby mieszkańców wg złożonych deklaracji na dzień 31.12.2023 r. [kg/mieszkaniec/rok].

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

Tabela 6. Zestawienie wskaźników nagromadzenia odpadów na 1 mieszkańca w poszczególnych gminach Związku w złożonych deklaracji na dzień 31.12.2023 r. [kg/mieszkaniec/rok].

Gmina	Liczba mieszkańców gmin wg deklaracji na dzień 31.12.2023 r.	Masa odpadów ogółem [Mg]	Wskaźnik nagromadzenia odpadów na 1 mieszkańca gminy na podstawie liczby mieszkańców wg złożonych deklaracji [kg]
Cisek	4290	2057,17	479,53
Dobrodzień	6699	2470,73	368,82
Gogolin	9889	4371,69	442,08
Izbicko	4220	1979,10	468,98
Kędzierzyn-Koźle	46467	16894,48	363,58
Kolonowskie	4474	2108,57	471,29
Leśnica	5873	3087,37	525,69
Pawłowiczki	5281	2485,98	470,74
Polska Cerekiew	2832	1428,52	504,42
Reńska Wieś	6621	3330,37	503,00
Tarnów Opolski	7226	3570,24	494,08
Ujazd	5173	2448,11	473,25
Walce	3827	2236,65	584,44
Zdzieszowice	11311	4655,60	411,60
ZMCR	124183	53124,58	427,79

Z informacji zawartych w Banku Danych Lokalnych (BDL) Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w 2022 r. statystyczny Polak wytworzył 355 kg odpadów komunalnych. Sytuacja przedstawiała się różnie w poszczególnych województwach. Przykładowo w województwie opolskim wynosiło 382 kg ilości wytwarzanych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca, w województwie dolnośląskim – 422 kg. Najmniej odpadów komunalnych powstaje w województwie podkarpackim – 243 kg na jednego mieszkańca.

Z danych przedstawionych na wykresie nr 11 oraz w tabeli nr 6 wynika, że wskaźnik nagromadzenia odpadów na 1 mieszkańca w gminach członkowskich Związku jest wyższy niż masa odpadów wytworzona przez statystycznego Polaka w 2022 roku i wynosi 427 kg.

Związek prowadzi liczne działania edukacyjne mające na celu zmniejszenie strumienia odpadów zmieszanych. Podejmowane działania opisane są w dziale X analizy

VIII. ILOŚCI ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ODBIERANYCH Z TERENU GMINY ORAZ POWSTAJĄCYCH Z PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA.

W 2023 roku z terenu gmin członkowskich Związku odebrano:

- 1) 20.877,30 Mg zmieszanych odpadów komunalnych,
- 2) 12.985,68 Mg odpadów zielonych.

W 2023 r. masa odpadów o kodzie 19 12 12 przeznaczonych do składowania powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych i zebranych wyniosła 0 Mg, masa odpadów o kodzie 19 12 12 przeznaczonych do składowania powstałych po sortowaniu albo mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych również wyniosła 0 Mg.

Poziomy ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania oraz przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Jednym z podstawowych celów systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest osiągnięcie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, które wymusza ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz zgodnie z art. 6 pkt 11 Statutu Związku Międzygminnego "Czysty Region".

Odpady budowlane i rozbiórkowe

Ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2021 poz. 2151) zmieniono definicję odpadów komunalnych, zgodnie z którą odpady komunalne nie obejmują odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Wprowadzono definicję odpadów budowlanych i rozbiórkowych, która odnosi się w sposób ogólny do odpadów

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

powstających w wyniku robót budowlanych. Pomimo ww. zmian definicji, do odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych dalej zastosowanie mają przepisy dotyczące postępowania z odpadami komunalnymi (gmina ma obowiązek przyjmowania tego typu odpadów). W związku z tym, że gminy w dalszym ciągu będą zapewniały przyjmowanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, w sprawozdaniach komunalnych w dalszym ciągu będą zbierane informacje w zakresie masy ww. odpadów (jednakże bez obowiązku osiągnięcia określonych poziomów ich recyklingu).

Na podstawie art.3b ust. 1 pkt 3, art.3c ust.1 pkt 2, art.3b ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poniżej przedstawiamy osiągnięte za rok 2023 przez Związek poziomy:

- Osiągnięty przez związek międzygminny/metropolitalny poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%] - 44,4% (wymagany poziom to 35%)
- Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [%] – 0,7%
- Poziom składowania odpadów komunalnych [%] - 19,16%

**IX. MASA ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE
ZWIĄZKU PRZEKAZANYCH DO TERMICZNEGO PRZEKSZTAŁCENIA
ORAZ STOSUNEK MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEKAZANYCH
DO TERMICZNEGO PRZEKSZTAŁCENIA DO MASY ODPADÓW
KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE ZWIĄZKU.**

- Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie związku przekazanych do termicznego przekształcania – 901,7829 Mg
- Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Związku – 1,52%.

X. PROWADZONE DZIAŁANIA Z ZAKRESU INFORMACJI I EDUKACJI NA TERENIE ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” W 2023 R.

Działania z zakresu edukacji i informacji realizowane przez Związek Międzygminny „Czysty Region” w 2023r.

Zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz na mocy Statutu, Związek prowadzi działania informacyjne i edukacyjne na terenie gmin członkowskich. Celem tych przedsięwzięć jest przede wszystkim wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami.

Do całorocznych działań edukacyjnych prowadzonych przez Związek zaliczyć można zajęcia prowadzone w placówkach oświatowych, spotkania z mieszkańcami, publikacje artykułów prasowych, audycje w lokalnych rozgłośniach radiowych, organizację stoisk edukacyjnych podczas wydarzeń kulturalnych oraz materiały drukowane. Corocznie Związek wspiera ogólnopolskie akcje tj. „Sprzątanie Świata – Polska”, „Czysta Odra”, prowadzi również prelekcje edukacyjne w Domach Dziennego Pobytu, ośrodkach kultury czy bibliotekach oraz organizuje akcje wymiany elektroodpadów na sadzonki. Edukacja ekologiczna jest także aktywnie wdrażana poprzez media społecznościowe.

W 2023 r. działania edukacyjne Związku skupiały się na realizacji projektów dofinansowanych przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020:

- *„Kompleksowa kampania edukacyjna i informacyjna Związku Międzygminnego „Czysty Region” w zakresie gospodarowania odpadami, pod nazwą: „Odpady jako cenny surowiec”*,
- *„Partnerstwo na rzecz ochrony różnorodności biologicznej województwa opolskiego – etap IV”*;
- *„Mamy rady na odpady”- kampania edukacyjna na terenie województwa opolskiego”*.

W ramach projektu *„Partnerstwo na rzecz ochrony różnorodności biologicznej województwa opolskiego – etap IV”* realizowanego w partnerstwie z Gminą Kędzierzyn-Koźle oraz Miejską Biblioteką Publiczną w Kędzierzynie-Koźlu, przeprowadzono działanie pn. *„Bioróżnorodność - myśl globalnie, działaj lokalnie”*. Zorganizowano projekcje filmu dokumentalnego *„Animal”* dla młodzieży w DK „Koźle” oraz DK „Chemik” w Kędzierzynie-Koźlu, w których udział

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

wzięło łącznie kilkaset uczniów z placówek: II LO, ZSTiO, ZS 1, ZSŻŚ, PSP nr 6, PSP nr 9, PSP nr 15, PSP 5 z Kędzierzyna-Koźła oraz ZS ze Zdieszowic. Ponadto w ramach projektu wyposażono 58 placówek oświatowych w kompostowniki z planszami edukacyjnymi.

Fot. Kompostowniki z planszą edukacyjną przekazane placówkom oświatowym.

Kolejnym przedsięwzięciem była realizacja projektu „Kompleksowa kampania edukacyjna i informacyjna Związku Międzygminnego „Czysty Region” w zakresie gospodarowania odpadami, pod nazwą: „Odpady jako cenny surowiec”. W ramach działania, poza zadaniami podstawowymi, takimi jak prelekcje czy organizacja Mobilnych Stoisk Edukacyjnych, w 2023 r. kontynuowano kampanię informacyjno-edukacyjną „Segreguj z nami w kolorach recyklingu”. W ramach tej inicjatywy przeprowadzono działania pod hasłem „Żyjesz między nami - nie pal odpadami!” (ulotka, artykuł w prasie, spot tv), oklejono pojazdy transportu publicznego naklejkami edukacyjnymi oraz zamieszczono w nich plakaty edukacyjne, wyprodukowano spoty radiowe, artykuły w prasie, przeprowadzono konkurs „Drugie życie rzeczy” oraz „Akcja segregacja”. Zaopatrzone jednostki publiczne, w tym szkoły podstawowe w zestawy do segregacji odpadów.

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r

Rys. Plakaty edukacyjne w autobusach miejskich.

Fot. Zestawy do segregacji odpadów przekazane gminom i placówkom oświatowym.

W ramach przedsięwzięcia doposażono także Mobilne Stoisko Edukacyjne Związku w dodatkowe i atrakcyjne pomoce dydaktyczne: wielkoformatową grę planszową „Czysty Region”, wielkoformatowe puzzle i memory, demonystry i fotoramki w celu organizowania „ekofotobudki”, powstała także maskotka Związku – Świnka Recyklinka.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

Fot. Maskotka Związku – Świnka Recyklinka.

W ramach projektu realizowano także kampanię „Kompostuję nie marnuję”, której celem była edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z bioodpadami, w tym kompostowania, a także zachęcenie mieszkańców do efektywnego wykorzystywania odpadów biodegradowalnych powstających w ogrodach i kuchniach. Działanie to obejmowało realizację programu bezpłatnego użyczenia 330 szt. kompostowników mieszkańcom Związku, przy równoległym prowadzeniu akcji edukacyjno - informacyjnej dotyczącej prawidłowego kompostowania i segregacji bioodpadów poprzez posty na portalu społecznościowym, artykuły w prasie i w radiu, poradnik oraz animowany spot.

W ciągu 2023 r. kontynuowano także rozpoczęty w 2022 r. program edukacyjny „Segregujemy i uczymy segregować” uwzględniający edukację kaskadową, gdzie oczekiwanym rezultatem było przekazanie wiedzy zdobytej przez nauczycieli uczniom/przedszkolakom, a w dalszej kolejności przekazanie jej rodzicom przez uczniów/przedszkolaków. W ramach tej inicjatywy rozdysponowano do placówek oświatowych materiały edukacyjne: książeczki dostosowane do wieku odbiorców - "Jestem Ekobohaterem" (dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym), "Jestem, myślę, segreguję" (dla dzieci szkolnych klas 4-8), "Żyję w duchu EKO" (dla młodzieży szkół ponadpodstawowych), a także plany lekcji, zakładki do książek, scenariusze zajęć, karty pracy, fiszki. Projekt „Kompleksowa kampania edukacyjna i informacyjna Związku Międzygminnego „Czysty Region” w zakresie gospodarowania odpadami, pod nazwą „Odpady jako cenny surowiec” został podsumowany konferencją jubileuszową z okazji 15-lecia Związku, w której udział wzięli eksperci z branży gospodarki

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

odpadami. Wraz z zakończeniem realizacji projektu Związek wdrożył platformę edukacyjno-informacyjną, w ramach której powstał nowy serwis www.czystyregion.pl oraz aplikacja mobilna zawierająca m.in. harmonogramy, wyszukiwarkę odpadów, informacje o PSZOK oraz gry edukacyjne.

W 2023 r. Związek prowadził także działania edukacyjne w ramach projektu „MAMY RADY NA ODPADY” – kampania edukacyjna na terenie województwa opolskiego” dofinansowanego ze środków RPO WO 2014-2020. W ramach tego przedsięwzięcia, realizowanego m.in. w partnerstwie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego oraz Gminą Kędzierzyn-Koźle, Związek przeprowadził pilotażową kampanię edukacyjną na rzecz poprawy jakości selektywnej zbiórki odpadów w zabudowie wielorodzinnej. Obejmowała ona:

- oznakowanie pojazdów odbierających odpady grafikami oraz informacjami jakie frakcje odpadów w danej chwili są odbierane;
- przeprowadzenie konkursu na ekoaltanę śmietnikową dla zarządców zabudowy wielorodzinnej, w którym nagrodzono zwycięskie altany;
- spotkanie edukacyjne z zarządcami nieruchomości wielorodzinnych,
- wydanie ekoporadnika i słownika segregacji oraz specjalnych naklejek edukacyjnych z alfabetem Breile’a.

Ponadto prowadzono działania informacyjno-edukacyjne w oparciu o media lokalne i portal społecznościowy Facebook (opracowano spoty radiowe, artykuły prasowe, posty sponsorowane), dystrybuowano materiały edukacyjne i ulotki. Przeprowadzono także działania mające na celu przybliżyć mieszkańcom rolę i funkcjonowanie PSZOK. W tym celu stworzono Mobilną Ścieżkę Edukacyjną, zorganizowano 15 wycieczek edukacyjnych na PSZOK dla dzieci i młodzieży wraz ze zwiedzaniem instalacji na ul. Naftowej w Kędzierzynie-Koźlu, przeprowadzono działania medialne, wydrukowano i rozdystrybuowano opracowane wcześniej materiały edukacyjno – informacyjne. W ramach projektu dokonano także zakupu tzw. materiałów identyfikujących (bluzy i bezrękawniki polarowe z odblaskami, koszulki, kamizelki odblaskowe) dla uczestników projektu.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

Fot. Jedna z nagrodzonych altan śmietnikowych w ramach konkursu na Ekoaltanę.

XI. WNIOSKI

1. Związek Międzygminny „Czysty Region” w wyniku prowadzonych działań zarządczych i gospodarczych tworzy stabilne podstawy gospodarki odpadami komunalnymi w celu osiągnięcia nałożonych na gminy obowiązków opisanych w przepisach ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2024.399) oraz zgodnie z wytycznymi ujętymi w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami Województwa Opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028.
2. Związek w 2023 r. kontynuował działania, które zostały przyjęte w strategii budowania zintegrowanego systemu zarządzania gospodarką odpadami w 2016 r. System zapewnia wysoką jakość świadczonych usług. Do grona gmin członkowskich Związku dołączyła gmina Zawadzkie (od 01.12.2023 r.).
3. Moc przerobowa instalacji komunalnej była wystarczająca do zagospodarowania całego strumienia zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych powstających na terenie Związku.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

4. W roku 2023 selektywnie zbierane odpady stanowiły 60,82% ogółu odebranych w ramach systemu odpadów komunalnych. Procentowy udział odpadów selektywnie zebranych stopniowo wzrasta (o 1,1 % w stosunku do roku ubiegłego), co świadczyć może o stabilizacji systemu w tym zakresie oraz stopniowym wykształcaniu się nawyku segregacji wśród mieszkańców. Należy dążyć do dalszego wzrostu ilości odpadów zbieranych selektywnie dla zwiększenia osiągniętego w 2023 roku poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.
5. Od 2021 roku poziom recyklingu odpadów komunalnych jest liczony w stosunku do całej masy odpadów komunalnych (z grupy 15 i 20) i obejmuje większość frakcji odpadów komunalnych poddanych recyklingowi, zgodnie z obowiązującą metodyką (Dz.U. 2021 poz. 1530). Łączna masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w poszczególnych gminach członkowskich Związku pozwoliła osiągnąć Związkowi wymagany przepisami poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych - 44,4% (wymagany poziom w 2023 r. – 35%).
6. System gospodarowania odpadami Związku w roku 2023 nie zbilansował się, różnica została pokryta ze składki członkowskiej i w ramach finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład (z pozyskanych środków).
7. Główny cel Związku to zapewnienie realizacji hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz taką selektywną zbiórkę odpadów u źródła, aby zapewnić efektywny recykling i osiągnąć założone cele, zgodnie z zapisami aktualnie obowiązującej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z 19.11.2008 r.
8. Rozbudowa instalacji komunalnej (IK) jest elementem zamykającym kompleksowy system i powinna doprowadzić gospodarkę odpadami na terenie Związku do pełnej zgodności z przepisami prawa krajowego oraz Dyrektyw unijnych i zaleceń Komisji Europejskiej w zakresie tworzenia gospodarki o obiegu zamkniętym.
9. Funkcjonowanie PSZOK-ów oraz mobilnych PSZOK-ów pozwala mieszkańcom na oddanie odpadów problemowych. Konieczne jednak jest utworzenie stacjonarnych PSZOK-ów w każdej gminie członkowskiej, które w istotny sposób usprawnią funkcjonowanie systemu oraz przyczynią się do podwyższenia osiąganych poziomów odzysku i recyklingu. W 2023 roku na terenie gmin członkowskich Związku działało 11 PSZOK. W 2024 roku uruchomiony zostanie kolejny PSZOK w Zawadzkiem.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

10. Należy w dalszym ciągu prowadzić szeroko zakrojone działania informacyjno-edukacyjne zachęcające mieszkańców Związku do selektywnej zbiórki odpadów. Naszym celem jest zbudowanie efektywnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, jak również w perspektywie roku 2023 zbudowania „społeczeństwa recyklingu”, którego celem będzie unikanie wytwarzania odpadów oraz wykorzystywanie odpadów jako zasobów. Niezbędna jest zatem nieustająca edukacja społeczeństwa, ale też skuteczna kontrola przestrzegania zasad selektywnej zbiórki. W tym zakresie została wdrożona procedura postępowania w przypadku naruszenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
11. Należy zwiększyć zaangażowanie mieszkańców zabudowy wielorodzinnej w selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, aby surowce z tego obszaru mogły być przeznaczane do recyklingu.
12. Należy maksymalnie wykorzystać pomoc UE w nowej perspektywie finansowej na planowane przez Związek inwestycje. Aktualnie kluczowym zadaniem jest przedsięwzięcie polegające na budowie systemu punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych dla każdej z gmin członkowskich, zwłaszcza dla gminy Kędzierzyn-Koźle.
13. W dalszym ciągu obserwowane jest zjawisko wystawiania odpadów problemowych poza ustalonymi terminami zbiórki tych odpadów. Mimo szerokiej kampanii edukacyjnej i informacyjnej oraz zwiększonej częstotliwości odbioru odpadów wielkogabarytowych w ramach zbiórki akcyjnej w zabudowie wielorodzinnej, nie wykształciły się jeszcze w pełni odpowiednie zachowania mieszkańców, świadczące o przestrzeganiu zasad Regulaminu utrzymania czystości i porządku.
14. Wypracowane metody oraz prowadzone kontrole wytwórców odpadów objętych systemem, przede wszystkim pod kątem prawidłowości wyposażenia w pojemniki do gromadzenia odpadów, poprawności prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, prawidłowości oddzielania odpadów komunalnych od odpadów pochodzących z działalności gospodarczej, przyniosą w przyszłości spodziewane efekty w postaci poprawy jakości prowadzenia selektywnej zbiórki.
15. W latach 2022-2023 Związek Międzygminny realizował działania wynikające z pozyskanego dofinansowania dla projektu w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład „Zintegrowany system informatyczny do zarządzania gospodarką odpadami w Związku Międzygminnym „Czysty Region”. Celem Systemu

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

jest usprawnienie obsługi mieszkańców Związku poprzez integrację narzędzi służących działaniom realizowanym przez Związek w stosunku do mieszkańców, właścicieli nieruchomości, Gmin, instalacji komunalnej, firm wykonawczych realizujących odpowiednie usługi odbioru i transportu odpadów komunalnych, zagospodarowania tych odpadów, nadzorowania przestrzegania przepisów prawa, edukacji, informacji dla mieszkańców, przyjmowania skarg, wniosków i reklamacji oraz danych o odpadach rejestrowanych i przetwarzanych w ramach działania Związku Międzygminnego „Czysty Region”. W ramach wniosku zainstalowano system monitoringu i identyfikacji pojemników na śmieciarkach wraz z tagowaniem pojemników na odpady. Wniosek opiewał na kwotę 3.475.000,00 zł. Wkład własny wnioskodawcy na realizację inwestycji wyniósł 347.500,00 zł. Wdrożenie systemu informatycznego zostało zakończone w 2023 roku.

16. Związek Międzygminny „Czysty Region” uruchomił Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta eBOK. Dzięki nowej platformie właściciele i zarządzający nieruchomościami mogą szybko i o każdej porze sprawdzić informacje dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi. Logowanie do systemu umożliwia złożenie lub zaktualizowanie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, sprawdzenie informacji o opłatach i stanie swojego konta związanego z odpadami, złożenie reklamacji czy zamówienia usługi dodatkowej. Korzystać z eBOK można przez 7 dni w tygodniu, w dowolnym czasie, na każdym urządzeniu, które ma dostęp do Internetu. Zagwarantowane jest przy tym całkowite bezpieczeństwo danych użytkownika. eBOK daje możliwość wyjaśnienia wielu spraw dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi.
17. W 2023 r. Związek wdrożył platformę edukacyjno-informacyjną, w ramach której powstał nowy serwis www.czystyregion.pl oraz aplikację mobilną zawierającą m.in. harmonogramy, wyszukiwarkę odpadów, informacje o PSZOK oraz gry edukacyjne. Aplikacja jest realizowana w ramach projektu pn. „Kompleksowa kampania edukacyjna i informacyjna Związku Międzygminnego „Czysty Region” w zakresie gospodarowania odpadami, pod nazwą: „Odpady jako cenny surowiec”, dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Projektu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.
18. Przed Związkiem w dalszym ciągu stoi ważne zadanie zidentyfikowania wszystkich osób zobowiązanych do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

odpadami komunalnymi i ponoszenia z tego tytułu stosownych opłat (dotyczy nieruchomości zamieszkałych).

Związek osiągnął wysoki poziom organizacji i funkcjonowania systemu zbierania i odbierania odpadów. Ocena ta dotyczy zwłaszcza dużego wzrostu efektywności selektywnego zbierania, jednak wymagania stawiane Gminom członkowskim na kolejne lata są coraz bardziej rygorystyczne, co wymaga ciągłego rozwoju systemu gospodarki odpadami. Obecny system zbierania selektywnego odpadów spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. 2021 poz. 906).

Od 1 stycznia 2025 r. wprowadzony zostanie system kaucyjny na jednorazowe butelki z tworzyw sztucznych na napoje o pojemności do 3 litrów. Chodzi np. o butelki na wodę, sok czy mleko. System kaucyjny obejmie także opakowania szklane na napoje wielokrotnego użytku o pojemności do 1,5 litra oraz puszki metalowe o pojemności do 1 litra. W kontekście wdrażania w Polsce systemu kaucyjnego kluczowym elementem jest implementacja przepisów związanych Rozszerzoną Odpowiedzialnością Producenta (ROP). Ogromnym zagrożeniem będzie ubytek opakowań kaucyjnych ze strumienia odpadów zbieranych w systemie na terenie gmin członkowskich Związku, co wpłynie bezpośrednio na opłaty za zagospodarowanie odpadów komunalnych ponoszone przez mieszkańców oraz obniży uzyskiwane przez gminy poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu.

Reasumując, priorytetowym zadaniem dla Związku na lata następne będzie dalsze uświadamianie mieszkańców gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, racjonalnego segregowania i właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji. Pożądanym kierunkiem działania jest utworzenie PSZOK w każdej gminie członkowskiej.

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „CZYSTY REGION” ZA 2023 r**

ZAŁĄCZNIK NR 1: Bilans odebranych odpadów komunalnych z terenu Związku Międzygminnego "Czysty Region" w 2023 roku.

Nazwa odpadu	Ilość [Mg]
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 877,30
Zmieszane odpady opakowaniowe	3 616,69
Papier i tektura	1 419,40
Szkło	2 631,77
Odpady ulegające biodegradacji	12 985,68
Szafy MPZE	8,76
Odpady wielkogabarytowe	3 279,22
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie	168,26
Odpady budowlane i rozbiórkowe	1 473,81
Chemikalia i przeterminowane leki	68,18
Popiół	6 608,69
Zużyte opony	143,18
Odpady zmieszane	20 877,30
Odpady segregowane	32 403,63
RAZEM	53 280,93

Uwaga: Dane w tabeli dotyczą ilości odpadów komunalnych odebranych w 2023 roku z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz PSZOK w ramach zawartych umów przez Związek Międzygminny „Czysty Region”.